

Spm. nr. S 189

Til udenrigsministeren (16/10 98) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil udenrigsministeren oplyse, om det vil være i modstrid med international lovgivning, hvis f.eks. et europæisk land tilbageholder og tager retlige skridt mod en statsborger fra f.eks. et latinamerikansk land, hvis der foreligger begrundet mistanke om, at den pågældende har begået forbrydelser mod menneskeheden, herunder omfattende og grove brud på FN's torturkonvention?«

Svar (27/10 98)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

En udtømmende besvarelse af det stillede spørgsmål må bero på sagens konkrete omstændigheder, men følgende generelle forhold kan anføres:

Efter klassisk folkeret er staternes kompetence til strafferetligt at sanktionere overtrædelser af deres regler i forhold til udlændinge betinget af, at der foreligger en nærmere bestemt tilknytning mellem staten og den strafbare handling. Dette vil kunne være tilfældet, såfremt forbrydelsen er begået på statens territorium eller har virkninger på territoriet.

I løbet af dette århundrede er det i stigende grad blevet erkendt, at de klassiske begrænsninger i staternes jurisdiktionskompetence ikke giver tilstrækkelige muligheder for effektivt at bekæmpe forbrydelser mod menneskeheden og andre grove forbrydelser, som det internationale samfund har en fælles interesse i at imødegå. Der er derfor enighed om, at der må gælde en udvidet – universel – jurisdiktionskompetence for staterne med henblik på at sikre strafforfølgning af de internationale forbrydelser, uanset hvor og af hvem de begås.

Denne målsætning har fundet udtryk i en række multilaterale aftaler, hvor deltagerstaterne har forpligtet sig til enten at strafsanktionere de pågældende handlinger gennem deres egne nationale retssystemer eller at udlevere gerningsmændene til retsforfølgning i et andet land (»aut dedere aut judicare«). Bl.a. FN's torturkonvention og konventioner om bekæmpelse af forskellige former for terroristvirksom-

hed (flykapringer, gidseltagning m.m.) er baseret på dette princip.

Det kan ikke udelukkes, at andre folkeretlige regler i en konkret sag vil kunne stille sig hindrende i vejen for, at de nævnte strafferetlige skridt vil kunne bringes i anvendelse over for en mistænkt udlænding. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, såfremt en person er akkrediteret som diplomatisk repræsentant og derfor nyder immunitet over for strafferetlig jurisdiktion i modtagerstaten.

Opholder en udenlandsk statsborger sig i en stat som privatperson, har det imidlertid på forhånd formodningen imod sig, at den pågældende vil kunne påberåbe sig eventuelle folkeretlige regler om immunitet mod retsforfølgning, navnlig såfremt den pågældende er mistænkt for forbrydelser mod menneskeheden, herunder omfattende og grove brud på FN's torturkonvention. De senere års etablering af krigsforbrydertribunalerne vedr. det tidligere Jugoslavien og Rwanda og den netop vedtagne statut for en permanent international straffedomstol har understreget det internationale samfunds vilje til at sikre, at sådanne forbrydelser straffes, uanset hvor og af hvem de begås.

Spm. nr. S 190

Til udenrigsministeren (16/10 98) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil udenrigsministeren opfordre de britiske myndigheder til at tilbageholde og tage retlige skridt mod den tidligere chilenske diktator, Augusto Pinochet, som er ansvarlig for tortur og drab på titusinder af personer af mange forskellige nationaliteter?«

Svar (27/10 98)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Nej. Jeg har fuld tillid til, at de britiske myndigheder foretager en tilbundsgående prøvelse af de faktiske og retlige omstændigheder i denne sag.